

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK V, ČÍSLO 3

6. OKTÓBER 2003

NEPREDAJNÉ

Editoriál - Všemocné technológie?

Michal Ondrejka

V dnešnom editoriále sa nebudem venovať nášmu okoliu, ale zameriam sa iným smerom.

Vieme si predstaviť život v dnešnej dobe bez technických vymožeností? Len taká bežná vec ako je elektrický prúd. Keby sa nám stalo niečo podobné ako v auguste v USA a Kanade v priebehu septembra aj v Európe. Len taký "malý" výpad prúdu. Naša závislosť na elektrine sa stáva nebezpečnou. Moderné budovy sú hermeticky uzavreté sklenené nádoby, kde je vzduch čerpaný klimatizačnými jednotkami poháňanými elektrickým prúdom. V prípade výpadku je síce možné po určitú dobu využívať záložné zdroje, ale dlhodobé odpojenie od primárnych zdrojov môže byť katastrofálne. Napríklad

nemocnice - ohrozené ľudské životy, banky - nemožnosť sa dostať k svojim peniazom, televízne prijímače - naše obľúbené seriály, no čo by sme len robili? Asi by na začiatku nastal totálny chaos.

Ďalšia technická vymoženosť dnešných dní je asi mobilný telefón. Život bez mobilného telefónu si dnes už preto nevie predstaviť značná časť populácie. V dnešnej dobe prostredníctvom mobilného telefónu môžeme nakupovať, SMSkovať, MMSkovať, E-mailovať, platiť účty dokonca sa aj fotiť.

Vedci však varujú pred prílišným používaním mobilných telefónov. Štúdium možných negatívnych vplyvov elektromagnetického žiarenia stále prebieha. Pravdu nám ukáže až budúcnosť.

Kanalizácia na novej ulici - platiť, či neplatiť?

Vážení spoluobčania,

V mesiaci september 2003 prebieha vyberanie poplatkov za miestnu kanalizáciu na novej ulici. Prišli pripomienky zo strany občanov bývajúcich na novej ulici, či predmetný poplatok obec vyberá oprávnené. Tento poplatok obec vyberá od roku 1970 na základe Všeobecno-záväzného nariadenia obce Liptovská Štiavnica. Vybraté finančné prostriedky slúžia na údržbu a chod jestvujúcej kanalizácie. Treba spomenúť aj tú skutočnosť, že obec časť svojich prostriedkov sústavne vynakladá na postupné rozšírenie kanalizačnej

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Posledné zastupiteľstvo obce sa konalo 8.8.2003. Zasadnutie otvoril a viedol starosta obce Dušan Lauko.

V prvom bode ekonómka predniesla plnenie rozpočtu za I. polrok 2003. Ďalej predniesla čerpanie finančných prostriedkov podľa jednotlivých odvetví obecného rozpočtu. Bolo konštatované, že obec má k 30.6.2003 na účtoch 1 748 391 Sk.

V ďalšom bode bolo prerokované aby finančné prostriedky vo výške 80 000 Sk, ktoré mali slúžiť na údržbu domu smútku boli presunuté a použité na zaasfaltovanie časti miestnej komunikácie popri p. Márii Dvorskej č. d. 318, nakoľko na predmetnej komunikácii je veľká prašnosť a využíva ju

veľa vodičov. Potom nasledovalo prijatie VZN obce Liptovská Štiavnica o symboloch obce a ich používaní. Jeden z najdôležitejších bodov zasadnutia obecného zastupiteľstva bolo vyriešenie a následné realizovanie prác na asfaltovaní cesty III. triedy vedúcou obcou. Starosta obce informoval poslancov, že sa podarilo zabezpečiť finančné prostriedky na horeuvedenú komunikáciu v celkovej výške 1,8 mil. Sk. Pre informovanosť občanov treba spomenúť, že časť finančných prostriedkov - 300 000 Sk združila na túto akciu aj obec, 300 000 Sk zabezpečili OSC v Liptovskom Mikuláši a zvyšných 1,2 mil. Sk bolo poukázaných z Generálneho riaditeľstva

Slovenských ciest a diaľnic Bratislava. Dúfam, že keď budete čítať tieto noviny už naša cesta bude v dobrom technickom stave. Chceme ešte podotknúť, že vybavenie horeuvedenej sumy nebolo vôbec jednoduché a podarilo sa to len zásluhou ochoty niektorých politických predstaviteľov v našom regióne. Touto cestou sa chce obecné zastupiteľstvo a starosta obce poďakovať všetkým, ktorí sa o to pričínili. Vážení občania - vodiči tu vás chcem požiadať o toleranciu a dodržiavanie predpísanej rýchlosti na novej komunikácii.

Bola prerokovaná nájomná zmluva s nájomcom školského bytu v budove ZŠ.

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Dokončenie - s. 1

Boli prednesené argumenty nájomcov. Poslanci obecného zastupiteľstva sa k predmetnej záležitosti vrátia a doriešia v mesiaci december 2003.

Starosta obce podal informáciu o prácach na školskom ihrisku v priestoroch školského dvora, ktoré je okrem asfaltovania a osvetlenia prakticky dokončené. Čo sa týka osvetlenia to by sme chceli ukončiť do konca tohto roku, aby mohlo byť využité v zimnom období ako klzisko. Asfaltovanie ihriska pre nedostatok finančných

prostriedkov sa odsúva do budúcich rokov.

Poslanci obecného zastupiteľstva rozhodli o vyradení a predaji troch Unimo - buniek, ktoré slúžili TJ ako šatne a boli majetkom obce. V súčasnej dobe boli v zlom fyzickom stave a neslúžili svojmu účelu a pre obec sú nepotrebné. Z uvedeného dôvodu ich poslanci OZ navrhli na likvidáciu - odpredaj v cene 5 000 Sk/ks. Získané finančné prostriedky budú použité na sociálne zariadenia na športovom ihrisku.

V bode rôznom poslanci

OZ prerokovali:

- vytvorenie likvidačnej komisie,
- vypísanie verejnej zbierky na opravu hlavného kríža na cintoríne,
- parkovanie automobilu NISSAN v požiarnej zbrojnici - nedoporučené,
- výstavba drevenej garáže pre automobil NISSAN,
- žiadosť obce pre Neusiedler SCP a. s. na zakúpenie dvoch plynových kotlov pre ZŠ v Liptovskej Štiavnici,
- prerokovanie zapojenia ISDN linky do budovy OcÚ -

needsúhlasené,

- poďakovali DHZ v Liptovskej Štiavnici za 11. miesto v oblastnej súťaži, ktorej sa zúčastnilo 26 družstiev,
- prerokovanie žiadosti p. Raganovej o odkúpenie neknihovanej parcely,
- prerokovanie žiadosti o trvalý pobyt sl. Zuzany Prílepkovej.

Po prečítaní a schválení uznesenia starosta obce poďakoval prítomným za účasť a rokovanie OZ ukončil.

Verejná zbierka

OZ obce na svojom zasadnutí prijalo uznesenie č. 41/03 o vypísaní verejnej zbierky našich občanov na údržbu hlavného kríža na miestnom cintoríne. Hlavný kríž stojací v strede nášho cintorína bol postavený v minulom storočí a jeho celkový stav je zlý.

Po technickej stránke by sme chceli dať vypracovať kameňárskej firme jednoduchý projekt, ktorý by vyriešil jeho opravu. OZ navrhuje, aby kríž ostal na pôvodnom mieste s tým, že teleso kríža by bolo obložené mramorom alebo žulou a vytvoril by sa nový priestor na zapálenie sviečok pri hlavnom kríži. Nakoľko cintorín je miestom, ktoré bude slúžiť skôr či neskôr všetkým nám chceli by sme do tejto akcie zapojiť všetkých občanov. Celková cena rekonštrukčných prác predstavuje čiastku cca 100 000 Sk (presnú čiastku ukáže projekt).

Zbierku plánujeme uskutočniť dvoma spôsobmi: 1. poslanci OZ by obišli jednotlivé rodinné domy v obci a každý príspevok by bol presne zaevidovaný spolu s podpisom darcu, 2. v obci by boli umiestnené sklenené skrinky (OcÚ, kostol, predajne), do ktorých by sa dlhšiu dobu zbierali finančné prostriedky, ktoré by boli zrátané za prítomnosti členov OZ. Pre krátkosť času a príchod zimného obdobia túto akciu nezrealizujeme v roku 2003. Ak by bol dostatok finančných prostriedkov tak celá táto akcia by mala byť ukončená k 31.10.2004, aby bol 1. novembra 2004 hlavný kríž ozdobou nášho cintorína.

Za porozumenie a ochotu finančne prispieť vopred ďakuje OZ a starosta.

Kanalizácia na novej ulici - platiť, či neplatiť?

Dokončenie - s. 1

siete aj v ostatných častiach obce. Horeuvedená kanalizačná sieť je majetkom obce, ktorú v rokoch výstavby obec realizovala v súlade s vtedy platnými právnymi normami a za súhlasu nadriadených orgánov. Preto spochybníť na tú dobu kus dobre vykonanej práce nie je seriózne. Čo sa týka vyberania poplatku od občanov - neplatičov obec využije všetky právne normy na vymáhanie finančných prostriedkov. Na záver, ak niektorí z občanov nechcú byť pripojení na jestvujúcu kanalizáciu majú možnosť vybudovať si vlastnú tlakovú žumpu, a v tomto prípade by obec od vymáhania poplatku ustúpila.

Na snímke hasičské družstvo, ktoré sa zúčastnilo oblastnej súťaže pripravenosti požiarnej ochrany v Ludrovej v zložení: Ján Hrabuša - veliteľ, Miroslav Hrabuša, Jozef Rázga, Pavol Alexa, Igor Kačaljak, Miroslav Kostolný a Peter Karlík

Ako zaobchádzame so zvieratami

Katarína Kačalková

Častokrát sme v médiách svedkami polemík na tému zaobchádzania so zvieratami, podmienok ich chovu, či iných skutočností, spojených so životom zvierat. Je nesporné, že na túto tému sa popísalo veľa článkov, nakrútených bolo množstvo dokumentárnych filmov a spracovalo sa množstvo podkladov, na základe ktorých máme možnosť utvoriť si vlastnú - viac či menej objektívnu predstavu o tom, čo všetko predchádza tomu, aby sme si na obed mohli pochutnať na pečenom kurčati, paradnej sviečkovej, či údenej krkovičke. Faktom ostáva, že fauna, ako neoddeliteľná súčasť nášho bytia dostáva zvlášť v dnešných časoch poriadne "zabrať". Nerozoberajme však argumenty, čo je správne alebo nie. Pozrime sa na túto oblasť z pohľadu legislatívneho - ako je upravená v Zbierke zákonov.

Vo všeobecnosti môžeme povedať, že zvieratá možno rozdeliť do kategórií: spoločenské, hospodárske, divožijúce a pokusné. Tomu zodpovedajú aj jednotlivé právne normy, prijaté za účelom úpravy zásad chovu a ochrany zvierat. Ide o zákon o veterinárnej starostlivosti, zákon o ochrane zvierat, vyhláška o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat a vyhláška o chove hospodárskych zvierat a o usmrcovaní jatočných zvierat. Tak ako hovoria už názvy týchto právnych noriem, každá hovorí o inom druhu živočíchov a zvierat. Keďže nemáme priestor na podrobné rozvádzanie každej kategórie zvierat, porozprávajme si niečo bližšie o hospodárskych zvieratách, ktoré sú nám - obyvateľom obce, popri spoločenských zvieratách asi najbližšie.

Hospodárske zvieratá sú tie,

ktoré človek zdomácnil a chová ich pre svoj úžitok - potravu, ošatenie, ťažnú prácu. Patrí sem hydina (sliepky, morky, husi, kačice), dobytok, kone, ošípané, ovce, kozy, králiky. Je samozrejmé, že podmienky chovu týchto zvierat vyhláška diferencuje na veľkochovy a chovy pre vlastnú spotrebu. Pre obidva však platia všeobecné podmienky - chovný priestor je potrebné pravidelne čistiť, v prípade potreby dezinfikovať. Ustajňovací priestor by mal mať zabezpečený prirodzený prívod čerstvého vzduchu. Veľkosť ustajňovacieho priestoru musí zodpovedať počtu chovaných zvierat, aby bola zabezpečená dostatočná voľnosť pohybu a možnosť odpočinku pre zvieratá. Podľa druhu zvierat je potrebné im zabezpečiť dostatočné množstvo krmiva a pitnej vody. Vo všetkých ustajňovacích priestoroch je treba dbať na to, aby krmivo a voda neboli znečistené trusom. Choré alebo poranené zvieratá by sa mali ustajňovať oddelene od ostatných zvierat, aby sa zabránilo nákaze. Úhyn zvierat by sa mal oznámiť veterinárnemu lekárovi.

Vyhláška osobitne upravuje usmrcovanie jatočných zvierat

na bitútku a mimo bitútku. Jatočné zvieratá sú tzv. veľké - hovädzí dobytok, teľatá, domáce nepárnokopytníky, ošípané, ovce, jahňatá, kozy, kozlatá, pštrosy a podobne. Malé jatočné zvieratá sú králiky, hydina a holuby určené na jatočné účely. Mimo bitútkov možno na účely spotreby v domácnosti chovateľa usmrcovať jatočné zvieratá okrem nepárnokopytníkov a hovädzieho dobytku staršieho ako šesť mesiacov. Usmrtenie jatočného zvieratá bez omráčenia je neprípustné. Ak je nevyhnutné vykonať nutné usmrcovanie zvieratá mimo bitútku, toto nariaďuje veterinárny lekár, ktorý súčasne určuje podmienky starostlivosti o zvieratá pred usmrtením a miesto a spôsob usmrtenia. Nutné usmrcovanie možno vykonať na mieste, kde sa zvieratá nachádzajú. Pri usmrcovaní zvierat mimo bitútkov na účely spotreby v domácnosti chovateľa sa postupuje primerane podľa ustanovení vyhlášky pre usmrcovanie zvierat na bitútkoch. Povedzme si aspoň niektoré zásady - pred omráčením sa nesmú jatočným zvieratám zväzovať končatiny, omráčenie zvieratá mechanickým alebo elektrickým zariadením musí byť vykonané s dostatočnou

presnosťou. Omráčením sa zvieratá uvedú do stavu bezvedomia, v ktorom musia zotrvať až do usmrtenia. Ihneď po omráčení sa jatočné zvieratá usmrcujú vykrcením. Na omráčenie sa nesmie používať strelná zbraň s voľným projektilom, kladivo, sekera či palica. Jatočné zvieratá možno omráčiť iba upevnenou strelou, ktorá prerazí lebku zvieratá, alebo úderom bez prerazenia lebky zvieratá, ďalej elektrickým výbojom alebo plynným oxidom uhličitým.

Ak by sme chceli všetko vyššie spomínané zmestiť do niekoľkých slov, napadá mi známy výrok: človeče, správaj sa k zvieratám ako človek. Je však smutné, že mnohokrát by sme tento výrok mohli parafrázovať - častokrát sa k sebe navzájom ani zvieratá nesprávajú tak, ako sa k nim niekedy správajú ľudia... Stvoriteľ pri stvorení sveta povedal človekovi - podmaňte si zem, čo znamená, že je správne ak užívate zvieratá a rastliny k svojim potrebám, avšak kdesi v nás by malo fungovať to "ľudské" cítenie, ktoré by malo bez akýchkoľvek predpisov usmerňovať naše správanie voči všetkým živým tvorom sveta.

V núde poznáš priateľa

Po tri dni trvajúcim úpornom, ale márnym snažením pripojiť sa na miestnu kanalizáciu nám ako poslednú šancu poradili pracovníci Vodární - obrátiť sa na čatu p. Jána Ondrejku zo SEVAKu, ktorý bol však počas dní nášho snaženia odcestovaný. A on po vypočutí mojej prosby, aj napriek tomu, že mal chlapov na dovolenke, prisľúbil pomoc a prišiel! Pomohol aj vlastnými rukami, a problém zvládol. Vďaka Vám Janko!

Ďakujem aj susedom za pomoc a pochopenie, za rady a morálnu pomoc, keď sme my už nevládali ďalej.

Ďakujem všetkým motoristom za trpezlivosť, keď museli prechádzať popri "našej" rozkopanej jame ako i okoloidúcim chodcom, ktorí si zablatili topánky ...

v LŠ 28. 7. - 1. 8. 2003, Mária Šidová

(krátené - pozn. redakcie)

Nezaslúžia si.....?

Ladislav Slanicay

Pred niekoľkými dňami som mal možnosť vypočúť si takúto myšlienku, presnejšie povedané tvrdenie vychádzajúce z logiky o správnosti a spravodlivosti. "Každé dobro má a musí byť odmenené a naopak zlo musí byť potrestané!" Súhlasíme s tým a stojíme za týmto názorom, lebo tak hovoria aj naše občianske zákony a také vnútorné presvedčenie si na základe správnosti medziľudských vzťahov vytvára každý jedinec, ktorý je ochotný touto myšlienkou sa zaoberať. Áno, tak by to malo byť!

Ale je to aj v čase, ktorý žijeme skutočne tak?

Národy sveta mali a stále majú svojich veľikánov, ktorí ľudstvu priniesli svojou usilovnosťou, svojou prácou a odbornosťou, nie v prvom rade za odmenu, veľké objavy a vynálezy, technický pokrok, ktorý je dodnes prospešný pre celé ľudstvo. Tak je tomu v medicíne, v astronómii, a v mnohých ďalších vedných odboroch, ktoré ľudstvo využíva vo svoj prospech. Elektrina. Aká to dnes známa a samozrejme má vec! My dnes už nevieme bez nej existovať. Svietime, varíme, pečieme, hrá nám rádio, pozeráme sa vďaka elektrine na televíziu. V chladničke bez ujmy na kvalite udržiavame aj v letných horúčavách potravi-

ny. Dokonca sa vďaka tomuto vynálezu aj kultúrne vozíme.

Večer, keď sa zotmí štukneme vypínačom a máme svetlo. Kto z nás vtedy spomenie na Edisona, kto si vtedy v dobrom spomenie na Wimschursta a ďalších objaviteľov, ktorých túžbou byť užitočnými pre ľudstvo vynachádzali stroje a zariadenia, ktoré nám v rôznych obmenách slúžia dodnes.

Tak a podobne by sme mohli spomenúť aj osobnosti v oblasti medicíny - Christian Barnard, ktorý ako prvý chirurg transplantoval srdce, ďalej prevratné objavy v doprave, na železnici Stephenson, v letectve - Wrigthovci i prvý let človeka do vesmíru Gagarina, ale aj

prvej ženy Tereškovej. Tak by sme mohli vymenovať ďalších a ďalších veľikánov. Národy z ktorých tieto osobnosti vyšli, si ich vážia, sú na nich hrdí a vytrvale si ich pripomínajú.

Nie každá krajina, nie každé mesto má, alebo malo ta šťastie, že z neho vyšli významné osobnosti - géniovia, ktorí sú známi nielen vo svojej vlasti, ale aj ďaleko za jej hranicami.

Slovensko je pomerne malá zem, ale má tiež svoje osobnosti. Tak v kultúre, literatúre, ale aj vo svete techniky, napr. Stodola, vynálezca turbíny. Na tom malom Slovensku je tiež nie veľká obec, aj keď sa kedysi veľkou volala, Liptovská Štiavnica

Pokračovanie - s. 5

Činnosť zväzu záhradkárov - Máj 2003

Členovia zväzu záhradkárov z Liptovskej Štiavnice sa pričínili o znovuoobnovenie schodov od cesty k predajni potravín Jednota. Takto sa po mnohých rokoch dočkali občania prichádzajúci do obchodu zo spodnej časti obce skrátenia svojej cesty do predajne. Brigády sa zúčastnili p. Milan Hrabuša, Jozef Rázga a Vladimír Prokop.

Na poslednej členskej schôdzi SZZ v Liptovskej Štiavnici sa členovia dohodli na zorganizovaní gulášpartie pre svojich členov v Zemianskej doline pri rezervoári vody a hneď si aj rozdelili svoje úlohy. Akciu naplánovali na 2. augusta 2007. Počasie im v tento deň vyšlo a pri guláši sa stretlo 20 dospelých a 9 detí. Z OV SZZ z Ružomberka prišli p. Fidirich a p. Gašinec, ktorí na tomto stretnutí porozprávali o zásadách štepárstva a pridali niekoľko vlastných úsmevných príbehov.

SZZ oznamuje obyvateľom obce, že v termíne od 10. 10.

do 12. 10. 2003 sa môžu zúčastniť výstavy o najkrajšie jablko a hrušku roka s možnosťou doplniť výstavu kuri-

óznou zeleninou. Bude možné priniesť ovocie po 3-och kusoch z každej odrody. Majiteľ pritom nemusí vedieť názov

odrody, ale v prípade záujmu mu to pomologická komisia oznámi. ■

Evidencia hovädzieho dobytku

Podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR číslo 17/2001 Z.z. z 20.12.2000 je uskutočňovaná od 1.2.2001 nová evidencia hovädzieho dobytku (HD).

Každý chovný kus HD musí byť označený (identifikovaný) na ľavom uchu visiacou plastovou značkou s číslom a zároveň v pravom uchu kovovou značkou s rovnakým číslom. Toto číslo musí byť zhodné s vystaveným pasom - sprievodným dokladom. Na zvierat, ktoré nemá pas, nesmie veterinárny lekár vystaviť (vydať) lekárske osvedčenie.

Za účelom evidencie chovaných a narodených zvierat (HD) je chovateľ, držiteľ zvierat povinný:

1. Požiadat Regionálne stredisko ŠPÚ, Ul. Kollárova 2, 031 01 Liptovský Mikuláš o príslušné formuláre a zakúpiť ušné značky. Tel. číslo: 044-5522683.

2. Vyplniť príslušné tlačivá na chované alebo narodené HD a zaslať ich na ŠPÚ, pracovisko centrálnej evidencie, Rosinská cesta, 010 08 Žilina, tel. číslo 041-5073741.

3. Pas, ktorý obdrží zo ŠPÚ za dva - tri týždne doložiť pri každom presune HD (predaj, jatočné účely, odvoz do kafilérie pri uhynutí) alebo zaslať na ŠPÚ Žilina v prípade domácej zakáľacky HD.

Ušné značky môže zvieratú podľa predpisu (špeciálne kliešte) založiť sám chovateľ alebo požiada veterinárneho lekára, prípadne plemenárskeho pracovníka alebo zootechnika PP, ktorí ich založia za úhradu.

Kontrolou evidencie HD sú poverené veterinárne organizácie a plemenárska inšpekcia SR. Evidencia zvierat je vykonávaná hlavne z dôvodov ich identifikácie pri nálezoch ohrozujúcich zdravie obyvateľov priamo alebo potravinami.

Regionálna veterinárna a potravinová správa, Liptovský Mikuláš

Gulášová brigáda

Jana Džuková

Kalendár nemilosrdne oznamoval, že čas prázdnin sa nadobro končí, ale školský dvor bol plný nerozhrabanej hliny, konárov, odpadu zo zvalenej garáže, nepopíleného dreva... To bol dôvod, prečo p. riaditeľka M. Grafová, po dohode so zástupcami rodičov a predsedníčkou ZRŠ pani Z. Kmetovou, navrhla brigádu rodičov na piatok 29. augusta. Hoci bol voľný deň a každý mal aj doma práce dosť na našu radosť sa

nás zišlo ráno s pripraveným náradím tak akurátne. Celé rodiny s hrabličkami, lopatami, fúrikmi sa pustili s chuťou do práce. Slniečko pripekalo, ale oteckovia "naštartovali" píly a veľké drevené polená sa za pár hodín zmenili na kopu drevených klátikov, ktoré ich nežné polovičky naukladali do kotolne. Iné mamičky rozhrabávali zeminu a prečisťovali ju od skál, konárov a rôzneho povaľujúceho sa haraburdia. Aby sme neostali o hlade o to sa postarali maminy kuchárky

- Z. Kmetová, N. Jacková, a K. Kostolná. Pripravili chutný guláš, ktorý nám veru dobre padol. Aj deti pridali ruku k dielu a pomáhali, kde sa dalo. Na mieste, kde bola kopa dreva, oteckovia urobili príjemné sedenie, osadili preliezku a celý dvor odrazu zmenil tvár k lepšiemu. Mohol privítať naše deti, ktoré už o pár dní na ňom vedno šantili.

Neskoro popoludní sme sa rozchádzali domov unavení, zaprášení, ale s pekným pocitom dobre vykonanej prá-

ce. Úprava dvora ešte nie je ukončená. Bude potrebná ešte nejedna brigáda, kým dostane svoju definitívnu podobu, ale s ochotou a nadšením ľudí ide všetko ľahšie. Najmä ak to všetko robíme pre naše deti.

Na tomto mieste chcem poďakovať okrem spomínaných aj rodinám: Alexovej, Dírerovej, Domiterovej, Fričovej, Jackovej, Janovcovej, Kačaljakovej, Kubalovej, Ondrášikovej, Petťovej, Prokopovej, Púčekovej a Šindleryovej.

Nezaslúžia si.....?

Dokončenie - s. 4

nica. Naša obec. Nevyšli z nej rodáci svetového formátu. To ale nie je dôvod, aby sme si nepripomenuli, že aj Liptovská Štiavnica dala národu, primerane na jej veľkosť, vzdelancov, ktorí sa stali známymi aj mimo chotára Liptovskej Štiavnice, boli známymi ako osoby vo svojich funkciách na Liptove, dokonca aj v rámci celého Slovenska. Málo, veľmi málo si týchto rodákov pripomínáme. Pomaly nikto nebude vedieť, keď sa naša generácia pomínie, že Štiavnica dala Slovensku literáta, vysokoškolského profesora, že zo Štiavnice pochádzali viacerí lekári, právnici, naša mladá generácia už nebude

vedieť, že vzdelanec, archivár župného úradu v Liptovskom Mikuláši bol štiavnický rodák. Podobne nebudú vedieť, že dramaturg Slovenského národného divadla v Bratislave a redaktor Spoločnosti priateľov klasických kníh, prekladateľ z francúzštiny mal tiež korene v Liptovskej Štiavnici.

Príčinou nevedomosti o našich rodákoch nebude len nevďačnosť, ale aj neochota nielen hľadať, ale aj nájsť spôsob ako ich postupne zviditeľniť lebo ich mená som zámerne neuvádzal, aby tu zostal priestor pre ďalšie úvahy a prípadné reakcie starších pamätníkov Liptovskej Štiavnice o našich rodákoch.

Čistá dolina - krajšia domovina

Jana Džuková

24. júna 2003 slniečko skoro ráno sledovalo, čo sa to deje pred našou základnou školou. Všetky deti nastúpené, na chrbátkoch ruksaky s bohatou desiatou. Čakali na príchod ušov lesníkov z poľovníckeho združenia Salatin p. Ondrejku, p. Omastu, p. Grebáča a ďalších. Dočkali sme sa a rezko vykročili ku horárni. Na "križovatke" dolín Komorníckej a Zemianskej sme sa rozdelili. Tých menších odviezol "lesný džíp - šíp", tí starší sa vydali po svojich. Igelitové vrecia, ktoré sme dostali sa pomaly naplňovali odpadom, ktorý pri potulkách prírodou zanechali za sebou "zabudliví tiež turisti". Podobnú akciu nám lesníci zorganizovali už vlni, ale za

rok sa toho nazbieralo dosť. Pri obede sme sa stretli v "Snežnej jame", kde nás čakal za odmenu výborný guláš na ktorom sme si všetci pochutili. Ujom lesníkom sa náramne vydaril. Keď si oddýchli plné brušká, čakala ich ďalšia skúška. Pripravené terče a streľba z naozajstných vzduchoviek. To bol zážitok hlavne pre chlapcov, ale ani dievčatá sa nedali v streľbe zahanbiť, aj keď netrafili, aspoň si to všetci "naostro" vyskúšali. Spokojní a plní veselých zážitkov sme sa popoludní rozišli domov.

Vďaka patrí ujom lesníkom, ktorí sa o nás pekne postarali, podelili sa o zaujímavé zážitky z poľovačiek. Verím, že táto naša spolupráca bude pokračovať aj v ďalších rokoch.

Zazvonil zvonec a začiatok školy je tu!

Elena Vlniešková

V utorok 2. septembra 2003, opäť ožili priestory našej malej školičky. Začal sa nový školský rok. Našich starých i úplne nových žiakov tentoraz privítala pani učiteľka Vlniešková, ale aj predsedníčka ZRŠ pani Zdenka Kmeťová a pán starosta Dušan Lauko. Všetci žiakom popriali rok bez strachu z učenia, veľa chuti do nového poznania. Veľa, veľa dobrých

známok a radosti z pochvál za slušné správanie. Ako to už na začiatku školského roku býva, najväčšia pozornosť sa sústredila najmä na prvákov. Tí po prvý krát vkročili do školy v doprovode svojich rodičov. Všetci boli smelí, vôbec nemali strach, nevypadla ani jedna slzička, všetci sa na školu tešili. Odmenou za statočnosť im bol krátky kultúrny program od starších žiakov. Po oficiálnej časti sa žiaci rozišli do svo-

jich budúcich tried. Triedne učiteľky bližšie oboznámili deti a rodičov s podmienkami a potrebami triedy. Nakoniec prváci odchádzali domov z novými šlabikármami a sladkou odmenou.

V školskom roku 2003/2004 bude našu školu navštevovať 43 žiakov:

12 prvákov, 9 druhákov,
11 tretiačov, 11 štvrtákov.

I keď sa počet žiakov znižuje, veríme, že racionalizačné

opatrenia neohrozia existenciu školy. Veď aj pán starosta prisľúbil pomoc v rámci svojich možností (veľmi mu záleží na existencii školy), ale zároveň poprosil aj rodičov o pomoc, keď to škola, alebo obec bude potrebovať.

VERME, ŽE BUDEME VYCHOVÁVAŤ NIELEN VZDELANÝCH ALE HLAVNE MÚDRYCH LUDÍ.

Prázdniny v školskom roku 2003/2004

Prázdniny	Kraj	Trvanie	Začiatok vyučovania
Jesenné	všetky	30.10. – 31.10.2003	3.11.2003
Vianočné	všetky	22.12.2003 – 5.1.2004	7.1.2004
Polročné	všetky	2.2.2004	3.2.2004
Jarné	Bratislavský, Nitriansky, Trnavský	8.3. – 12.3.2004	
	Prešovský, Košický	23.2. – 27.2.2004	
	Banskobystrický, Trenčiansky, Žilinský	1.3. – 5.3.2004	8.3.2004
Veľkonočné	všetky	8.4. – 13.4.2004	14.4.2004
Letné	všetky	1.7. – 31.8.2004	2.9.2004

Skôr ako sa vyberiete k zubárovi...

Edita Haluzová

Nedávno som si v rozhlasu vypočula zaujímavé štatistické údaje. Týkali sa spotreby zubnej pasty. Pokiaľ je spotreba zubnej pasty na občana v USA 2 a pol pasty na mesiac, na Slovensku sa spotreba pasty uvádza v súvislosti s týmto číslom za rok!!!

Je to zarážajúca nízka spotreba, však? A pritom najdôležitejšou prevenciou na udržanie zdravých zubov bez kazov je hygiena dutiny ústnej. Keby sa ľudia viac zaujímali o to, ako sa o zuby starať, ušetrili by nielen čas, ale aj kôpku peňazí, ktoré musia obetovať pri návšteve zubára. Zubár vám síce opraví

kazy, vytrhne neliečiteľný zub, ale to je už len dôsledok toho, ako ste zanedbali starostlivosť o svoj chrup. Zubní lekári nám odporúčajú čistiť si zuby po každom jedle. Prečo? Baktérie, ktoré spôsobujú vznik zubného kazu sú úžasne "pracovité". Už dve minúty po požití jedla nastupujú do práce. Kvásením premieňajú cukry z jedla a nápojov na kyseliny. Tie rozleptávajú zubnú sklovinu. Ak zub postihnutý zubným kazom začne bolieť, znamená to, že kyseliny napadli okrem zubnej skloviny aj zubovinu. Je to mäkkšia časť zuba, v ktorej sa nachádzajú nervové vlákna. Ak si v tejto fáze začneme bolesti zubov liečiť analgetikami a nevyhľadáme včas pomoc zubného lekára, hrozí nám, že zub odumrie, a nebezpečné

baktérie preniknú do tela, poškodia obličky, srdce aj kĺby. Dôležitú úlohu v dutine ústnej majú sliny. Ak ich je dostatok, odplavia zvyšky jedla a zriedia kyseliny. Ak nemáme možnosť umyť si zuby hneď po jedle, vypláchnime si ústa dôkladne čistou vodou. Vaša zubná pasta by mala obsahovať dostatočné množstvo aminofluoridov. Nie je to však problém, na našom trhu je veľké množstvo kvalitnej aj finančne dostupnej zubnej pasty. Veľký dôraz by sme mali klást na vhodnú zubnú kefku. Na umývanie zubov používajte zubnú kefku s mäkkými, alebo polotvrdými umelými štetinami. Ideálne sú rovno zastrihnuté, husto osadené vlákna v malej hlavičke. Dĺžka hlavičky pre deti by

Nezabúdajme na zber odpadových surovín

Vážení občania! Dúfam, že ani v tomto školskom roku neporušíme tradíciu a v jesennom a jarnom zbere budeme pokračovať. Prihlásili sme sa do súťaže o najlepšiu školu. Dúfam, pomôžete nám i sebe. Nám zvíťaziť v súťaži, vám zbaviť sa nepotrebného odpadu. My sa Vám odmeníme peknými kultúrnymi programami, pri rôznych akciách obce.

Elena Vlniešková

Pokračovanie - s. 7

Kto je to muž?

Miroslav Peterec

Osobnosť muža a jeho úloha v rodine i spoločnosti si dnes zasluhuje mimoriadnu pozornosť všetkých, ktorým záleží na budúcnosti sveta. Objavovanie i realizácia jedinečného a nenahraditeľného poslania určeného mužovi už pri stvorení sveta skrýva v sebe mnoho zaujímavého i pre neho samého. V súčasnej dobe majú naši manželia a otcovia cestu pri hľadaní vlastnej identity omnoho ťažšiu ako kedykoľvek predtým. Musia čeliť množstvu materiálnych výdobytkov súčasnosti a taktiež aj značnej nestabilite morálnych hodnôt. Napríklad aj vytvorenie zdravej rovnováhy medzi materiálnym zabezpečením rodiny a časom stráveným s ňou si vyžaduje zvlášť dnes kóli rých-

lemu životnému tempu mnoho energie. Jedným z najsilnejších vplyvov pôsobiacich na muža je však pochybné a nejasné definovanie mužskosti ako takej. Cez médiá a reklamu sa všeobecne dostáva do popredia teória rovnosti pohlaví. Vnímanie rozdielov medzi nimi sa minimalizuje a to má za následok napríklad to, že ženy niekedy preberajú úlohy mužov nielen v rodine, ale aj v spoločenskom meradle alebo naopak. Tento jav má vážny dopad na správne pochopenie úlohy muža v rodine i spoločnosti. Práve pre tieto prifažujúce okolnosti je dnes viac ako dôležité zamyslieť sa nad poslaním muža a dostatočne ho i oceniť. (Dr. Charles Winck zo City University v New Yorku uskutočnil štúdiu 2000 kultúr, ktoré na zemi pred

nami existovali. Zistil, že v 55-tich z nich došlo k zotreniu rozdielov medzi mužskosťou a ženskosťou. Žiadna z týchto "rovnopohlavných" kultúr neexistovala dlhšie ako niekoľko rokov. Mužskosť a ženskosť teda nie sú, ako sa dnes zdá, len púhe spoločenské záležitosti, ale mocné sily pôsobiace hlboko v ľudskom duchu).

Čo teda znamená byť mužom?

Silno zakorenené postoje mnohých generácií nám ukazujú, že nenahraditeľnou a najkrajšou úlohou muža je byť ochrancom a zabezpečovateľom svojej manželky a detí. Z toho vyplýva i jeho poslanie byť manželom a otcom.

Ženy pod vplyvom materského pudu túžia po stabilnom domove pre deti a po určitej materiálnej istote. Napĺňaním tejto túžby po ochrane vlastnej rodinky musí muž veľakrát zabúdať na seba samého a celý sa tak oddáva pre dobro svojich najbližších. Buduje im domov, zarába im peniaze, živí ich, snaží sa o lepšiu prácu, nejaké úspory... Nepracuje zbytočne, má pre koho dávať z práce svojich rúk. Vďaka nemu majú deti svoju izbičku, kde môžu spokojne spinkať i hrať sa. Vďaka nemu má manželka vždy z čoho pripraviť chutné jedlo a občas sa môže popýšiť aj pekným oblečením... Muž dokáže veľmi obdarovávať a to nielen tým, čo vyproduku-

je. Jeho prítomnosť je veľký dar pre celú rodinu. Vnáša do domu pocit bezpečia, stability a oddanosti! Osoba manžela a otca je hlavne pre deti veľmi silná. Po celý svoj život budú deti nosiť v myslí osobu svojho otca, ako pilier, na ktorom stál ich prvý domov!!! Svoje spôsoby riešenia životných úloh budú podvedome konfrontovať s postojmi vlastného otca. Aj vzťah detí k Bohu je do istej miery závislý na príklade. Veľmi silným obrazom pre ne je klačiaci otec pred krížom. Tu sa spája v jedno jeho pokora a zároveň sila. Láskavý, spravodlivý a nežný muž je základným kameňom, vodcom a útočiskom celej rodiny! Svojím charakterným vystupovaním a životom sa stáva ochrancom cti svojej manželky a tým i seba samého. Každý muž je pre svoju rodinu nádherným darom a požehnaním!

Ako odmenu za neustále rozdávanie, starostlivosť a obeť zakusuje na sebe poriadnu dávku zdravej mužskej hrdosti, pretože ho manželka a deti potrebujú, pretože im je užitočný.

Napĺňaním tejto krásnej a nenahraditeľnej úlohy sa muž v konečnom dôsledku stáva i oporou spoločenského poriadku. Svojím životom prináša úžitok i celej spoločnosti, ktorej stabilita závisí aj a predovšetkým od kvality rodín v nej.

Pokračovanie - s. 9

Skôr ako sa vyberiete k zubárovi...

Dokončenie - s. 6

mala byť 2 cm, pre dospelých 2,5 cm. Zubnú kefkou by sme si mali meniť raz za tri mesiace. Veľká hlavička a tvrdé vlákna zapríčiňujú poranenie ďasien.

Ako si správne čistiť zuby? Pri čistení zubov je dôležité, aby sme si vyčistili všetky plošky zubov. Zuby si čistíme smerom od ďasna po celú plochu zuba, inak by sme si mohli poraniť ďasná. Kefkou čistíme zuby z vonkajšej aj vnútornej strany a taktiež všetky žuva-

cie plošky. Zuby si čistíme tak dlho, pokiaľ nemáme všetky plochy zubov hladké. Ak máme zuby posadené blízko vedľa seba, nezabúdajme používať dentálnu niť. Po použití kyslých jedál a nápojov si nečistite zuby kefkou, ale si ich radšej vypláchnite ústnou vodou s flouridom. Som si istá, že investície, ktoré na hygienu dutiny ústnej vynaložíte sa vám vrátia v podobe zdravých zubov a menších účtov za ošetrovanie u zubára.

Aj jeseň má svoje čaro

Edita Haluzová

Leto sa pomaly končí. Deň sa kráti, ubúda aj slnečného svitu. To však neznamená, že sa nás má zmocniť depresia. Veď aj jeseň má svoje čaro. Záhradkári využívajú všetky pekné slnečné dni na prácu v záhrade. Tej je v tejto časti roka veru dosť! Čaká nás zber úrody, ovocia, uskladňovanie

do pivníc, do mrazničiek, či tlačenie kapusty do sudov, aby bolo dostatok vitamínu C na celú zimu.

Aj keď je na dedine práce veľa, skúste si nájsť čas pre seba a svoju rodinu. Prechádzky v čarovne sfarbenej prírode môžete využiť aj na zber šípok, trniek, borievok či iného lesného ovocia. Pri troche šťastia natriťte na jedlé huby, ktoré tak

spestria váš jedálniček. Hlavne stúpenkine oddelenej stravy môžu huby zameniť za mäso. Príroda nám pomôže najlepšie zmierniť smútok za letom. Je to liek zadarmo a teplé farby jesene - žltá, okrová, pomarančová, červená či hnedá pohladia našu dušu, potešia naše oči. Šuchot padajúceho lístia, vôňa vlhkej zeme a zrelého ovocia nech sa stanú endorfín-

mi vašej dobrej nálady. A keď už hovorím o ovocí - zrelého, šťavnateho ovocia dožičte seba aj svojím deťom po tieto dni v hojnom množstve. Zásobíte sa tak potrebnými vitamínmi a nedáte šancu nevítanému návštevníkovi chladných jesenných dní - nachladnutiu.

Začiatok futbalového ročníka 2003-2004 - naši futbalisti v 1. triede

Peter Kmet'

Historickým postupom do najvyššej oblastnej súťaže naši futbalisti podriadili aj prípravu na nový súťažný ročník.

Prakticky bez letnej prestávky trénovali 2x do týždňa, zúčastnili sa na dvoch turnajoch a odohrali tri prípravné stretnutia s mužstvami z vyšších súťaží. Do prípravy sa mužstvo pustilo pod vedením nového trénera p. Jána Čaču z Ružomberka, nakoľko tréner p. Anton Urban sa funkcie z osobných dôvodov vzdal.

Prvý turnaj sa konal na domácom ihrisku za účasti mužstiev z okresu Topoľčany - a to TJ Hrušovany a TJ Jacovce. Štvrtým účastníkom bola ŠK Ludrová.

Umiestnenie:

1. miesto - TJ Liptovská Štiavnica
2. miesto - ŠK Ludrová
3. miesto - TJ Hrušovany
4. miesto - TJ Jacovce

Na druhý turnaj nás pozvali susedia z Liptovských Sliáčov. V Sliáčoch sme sa tiež nenechali zahanbiť a turnaj sme vyhrali.

Umiestnenie:

1. miesto - TJ Liptovská Štiavnica

2. miesto - 1 FC Liptovské Sliache

3. miesto - TJ Kraľovany

4. miesto - ŠK Ludrová

Prípravné zápasy sme odohrali na ihriskách súperov a to v Liskovej (4 liga), kde sme podľahli 5:2, v Bešeňovej (4. liga) - 4:1 a v Čerňovej (5. liga)

sme remizovali 1:1.

Prípravu považujem za vydatenú, aj keď času bolo málo, lebo už 3. 8. 2003 sa začala nová súťaž.

Prvým našim súperom boli futbalisti z Kvačian. Znamenali sme prvé víťazstvo v 1. triede, keď sme nad týmto

súperom vyhrali 2:1. Druhý zápas sme hrali na Lúčkach. I keď sme tam viedli po polčase 0:2, nakoniec sme remizovali 2:2. Tretie kolo sa hralo doma. Nad Bobrovcom sme vyhrali 2:1. Veľkým ťahákom bolo očakávané derby 4.kola proti

Pokračovanie - s. 9

Začiatok futbalového ročníka 2003-2004 - naši futbalisti v 1. triede

Dokončenie - s. 8

ŠK Ludrová. S Ludrovou sme sa stretli v boji o body po 25. rokoch. Pri peknej diváckej návšteve (350 ľudí) sme stretnutie vyhrali presvedčivo 3:0. Vo Švošove v 5. kole nás čakala prvá prehra, keď sme (síce po dobrom výkone) prehrali 1:0.

V šiestom kole sme hostili futbalistov z Liptovskej Lužnej. Po dramatickom stretnutí sme nad týmto kvalitným súperom vyhrali 2:1.

Takže vstup do súťaže 2003-2004 v 1. triede sme zvládli na jednotku, keď po 6. kolách sme dosiahli 13 bodov a sme na čele tabuľky spolu s Kvačanmi a Stankovanmi. Najlepším naším strelcom aj strelcom celej súťaže je Eugen Grebáč (6 gólov).

Prvú triedu hrajú aj naši dorastenci. Po vlaňajšom zlom

účinkovaní v súťaži (skončili na predposlednom mieste) nastala zmena k lepšiemu, keď po 5. kolách sa naše mužstvo dorastu nachádza na 3. mieste so získanými 10-timi bodmi. Pripisujem to najmä zlepšenej morálke chlapcov po príchode ich staronového trénera Ota Omastu. podľa jeho slov si dorast trúfa okupovať popredné priečky v tabuľke počas celého súťažného ročníka. Dúfam, že sa im to podarí.

Do budúcnosti by sme chceli obnoviť aj činnosť žiackeho družstva.

Dúfam, že naša TJ bude pokračovať v začatom trende i naďalej, že sa bude snažiť prilákať ešte viac fanúšikov svojimi výkonmi na ihrisku a tak zviditeľňovať nielen samotnú TJ, ale celú obec Liptovská Štiavnica.

Kto je to muž?

Dokončenie - s. 7

Vďaka spomenutému presadzovaniu rovnosti pohlaví sa ponímanie muža a jeho poslania ocitá v značnom ohrození. Zrazu niekto prišiel na to, že úloha ochrancu a zabezpečovateľa nie je až tak dôležitá a že ju môže hocikto nahradiť. Preto sa začína sa začína mužovi pomaly odnímať, čo má vplyv najmä na stabilitu manželstiev.

V našom ťažkom a chúlостivom štádiu ľudských dejín je preto veľmi dôležité rešpektovať skutočné ponímanie mužskosti. Nejasne rozdelenie úloh v rodine i spoločnosti znamená totiž dezorientáciu nielen pre nás samých, ale hlavne pre naše deti, ktorým je nutné odovzdať určité postoje mužskosti a ženskosti predovšetkým svojim životom.

A zase najkrajším poslaním ženy je byť matkou a srdcom

domova. Hovorí sa, že muž stavia dom a žena vytvára domov. To je nádherné vyjadrenie a identifikácia rolí v rodine. Týmto sa vytvára medzi manželmi úžasne pevné puto dôvery, oddanosti a lásky. Práve toto puto lásky mamy a otca, ktoré deti zažili vo svojom rodnom hniezdočku, im bude svietiť v životných skúškach na cestu ako maják i keď ich rodičia už odišli...

Dovoľte mi predstaviť vám nádhernú ilustráciu mužskosti v naplnení úlohy ochrancu a otca:

V jedno sobotné dopoludnie sme sa s manželkou vybrali na nákup do hypermarketu. Pri prechádzaní cez jednotlivé oddelenia nás upútalo asi deväťročné dievčatko. Bolo na ňom vidieť, že je mentálne i telesne ťažko postihnuté. Svojimi krivými rúčkami sa snažilo vybrať si

z krabičky v regáli pár dobošiek. Okoloidúci pri pohľade na ňu neskrývali svoje posmievačné reakcie.

Malé dievčatko s námahou prešlo pár metrov a zastalo pri košíku, ktorý patrilo pánovi v stredných rokoch. Hneď sme pochopili, že je to jej otec. Keď prišiel čas ukončiť nákup prišli sme ku pokladni. Tesne pred nami sme videli spomínaného pána i s dievčatkom. Ako tak stojíme v rade malá dcérka sa ho pýta: "Ocko, pozveš ma teraz do cukrárne?" On odpovedá: "Kedykoľvek". Tu sa dieťa naklonilo a pobožkalo otcovi ruku.

Po chvíľke sa zase spýtala: "A kúpiš mi ešte banány v čokoláde, dnes som ti pomáhala nakupovať?" On odpovedal: "To vieš, že ti kúpim, moja malá, kedykoľvek". V tú chvíľu tento pán urobil niečo, na čo nikdy nezabudneme. Priblížil sa ku

svojej dcére a objal ju. Potom si položil svoju veľkú dlaň na jej hlavičku, pritúlil si ju ku sebe a do vlasov jej dal niekoľko bozkov. Museli sme odvrátiť oči, aby sme obaja skryli dojatie. Tento muž bol ako otec svedkom odmietnutia a posmeškov niektorých nakupujúcich. Svoju lásku k dieťaťu prejavil možno len kôli nej. V skutočnosti však hovoril nám všetkým: "Áno, je pravda, že moja dcéra je ťažko postihnutá. Nikdy nebude písať ani spievať, ba možno po čase už ani chodiť nebude môcť. Urobili sme pre ňu, všetko, čo sme mohli... Ale chcem, aby ste všetci niečo vedeli. Toto malé dieťa je moja dcéra a ja som jej OTEC. Milujem ju, znamená pre mňa celý svet. A ja sa nehanbím k nej priznať: "ÁNO, DIEVČATKO MOJE, KEDYKOLVEK" !!!

Tajnička - Názvy našich polí a lesov

Naša obec sa niekedy volala aj - **1. časť tajničky**, Časti polí i mimo nášho chotára majú meno súvisiace s našou obcou. Spomínajú sa už v r. 1527 - **2. časť tajničky**, Na severozápade sa nachádza pole, ktoré má i teraz meno ako pred 300 rokmi - **3. časť tajničky**, Krásne meno má aj les. Tento názov sa spomína v roku 1587 - **4. časť tajničky**, V **5. časti tajničky** je názov, ktorý je taký istý ako v súčasnosti, až na dĺžku na písmene a Náš najvyšší vrch sa spomína už v r. 1670 ako vrch patriaci do vlastníctva ľudí našej obce a do nášho katastra. Tento nádherný vrch (názov v **6. časti tajničky**) by si chcelo "privlastniť" viacero obcí.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				
L																				
M																				

Vodorovne:

A. Časť tváre - PRVÁ ČASŤ TAJNIČKY - Svätý španielsky B. Okridlený tvor v nebi - Zelen v púšti - Značka rus. lietadiel - New York skr. - Obchodná akadémia - Pobaltský štát C. 100 kg ľudovo - Budúca krava - Pokreš D. Sobec - Chytali - Druh obväzu E. Predseda vlády SR - Otázka na 1.pád - Rub a ... - Zákazníci F. Ochra-
na pred stíhaním - Skratka a iné - Smer, čiara - Rímsky 1 - Druh papagája G. Používala váhu - Nevenoval sa - Rímsky 5 - Meno kozmonauta H. Zlato španielsky
- Chem. zn. vápnika - Pochvala - Okolo básnický - Mang. dras. zn I. Dolu básnický - Taliani česky - Uzri básnický - Ružomerský okres - Lekári liečiaci alopatiou
J. Sníva - Aut. oblasť - ŠTVRTÁ ČASŤ TAJNIČKY - Mladý vlk - Rímsky 100 K. Draslík, kyslík - Skratka pred menom na adrese - Životná sila - Ludová umelecká
tvorivosť - Básnici L. Ernest doma - Bodliak - Mesto v Sibíri M. Meno film postavy - Kórovce - všetko v poriadku - Letecký deň skr. - Cudzie mužské meno - Spojka
- Povzdych

Zvisle:

1. TRETIA ČASŤ TAJNIČKY 2. Anglicky 1 - Pracovník s gumou - Ukazovacie zámeno - Kartársky výraz 3. Riečica - majúca ružové líca 4. Mária angl. - Pôvodca a
dávajúci podnet 5. Používa sa na jedálnom lístku - Snívala - Výrobok na predaj 6. Japonská hra - Klub turistov - Rímsky 500 - Tam - Zmätok 7. Superlatív - Americ-
ká atletická asociácia - Franc. spisovateľ - Pritakanie 8. Prvé a posl. písmeno - Severský vták - Povzdych - Aj - PIATA ČASŤ TAJNIČKY 9. ŠIESTA ČASŤ TAJNIČKY
- Zobral to 10. Tam - Mesto v Poľsku - Plošná miera - Peňažný výnos 11. Telesne postihnutý - Letel 12. Druh farby - krstné meno zakl. časopisu ToiTo 13. Vysaje
- Ubytovanie na noc 14. Súhlas - Anna doma - Značka nákl. áut - Neznáme predmety na oblohe 15. Hlas somára - Zátoka - Príslušník elity 16. Muži - Patriaci At-
kovi - Poštová novinová služba 17. Švédsky futb. klub - Skratka LER - Rímsky 1 - Ludoop - Cudzie muž. meno 18. Polit. organizácia - Tiskaj - Prvá žena 19. Latinský
pozdrav Drevnatá rastlina - Ocko 20. DRUHÁ ČASŤ TAJNIČKY

Pomôcky: L Sarafánovka, 6 Titov, 17 Loot

Ján Vulpíny

Riešenia z čísla 2/2003:

Tajnička: Lepší kúsok chleba z vlastnej práce ako pečienka z milosti!

Výhercovia: Tajnička: 100 Sk získava: Marcela Žmijáková, Liptovská Štiavnica; Ing. Dušan Baláž, Ružomberok.

Riešenie tajničky odovzdávajú v kancelárii obecného úradu. Dvoch vylosovaných riešiteľov odmeníme sumou 100 Sk.

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Šéfredaktor: RNDr. Dušan Dírer.
Zástupca šéfredaktora a DTP: Michal Ondrejka.

Redakčná rada: Mária Grafová, Edita Haluzová, Katarína Kačalková, Dušan Lauko, Ladislav Slanica, Elena Vlniešková, Ján Vulpíny. Povolené
OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len
s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica 39. Internet: <http://www.liptovskastiavnica.sk/toito>